

МУЛЬТИМЕДІЙНІ ПРЕЗЕНТАЦІЇ НА ЗАНЯТТЯХ З НАУКОВОГО СТИЛЮ МОВЛЕННЯ

Богиня Л.В.

Українська медична стоматологічна академія

Інформаційні технології стрімко увійшли в усі сфери життя суспільства, а надзвичайна ситуація, в якій сьогодні перебуває світ, підтвердила необхідність дидактичних пошуків задля досконалішої організації процесу навчання з використанням новітніх засобів.

Питання навчальної діяльності викладача і студента з використанням новітніх інформаційних технологій перебувають у центрі уваги багатьох науковців, зокрема В. Шевченка, Г. Омеляненка, О. Шмирової, Т. Тарнавської, Р. Гуревич, Ж. Черкашиної.

Вимога часу - комп'ютеризація навчального процесу - спонукає до перегляду традиційних форм і методів викладання мови іноземним громадянам, що проходять підготовку до здобуття фахової освіти в Україні. На відміну від традиційної методики, коли викладач надає певні знання і вимагає їх засвоєння, використання інтерактивних форм навчання створює ситуацію, коли студент є суб'єктом навчання й сам обирає шлях до засвоєння знань. А викладач стає помічником, який сприяє організації навчального процесу і стимулюванню навчальної діяльності студента.

Протягом останнього десятиліття значно розширилися технічні можливості організації навчання мови як іноземної. Завдяки новітнім технологіям викладач може створити інформаційно-навчальне середовище, основу якого складають інформаційні та психолого-педагогічні технології та спеціальне програмне забезпечення. Доступу до мережі Інтернет дозволяє продемонструвати вживання мовних засобів у різних сферах спілкування (зокрема медичній), що підвищує мотивацію іноземних студентів до практичного оволодіння мовою майбутнього фаху. Важливість і доцільність використання інформаційних технологій у навчальному процесі закладів вищої освіти не потребує доведення.

Метою статті є визначення місця сучасних інформаційних технологій на заняттях з наукового стилю мовлення (НСМ) іноземних студентів першого року навчання.

Підготовка майбутніх спеціалістів для зарубіжних країн, спроможних включитися в якісно новий етап розвитку сучасного суспільства – етап стрімкого розвитку інформаційних технологій – є пріоритетом у наданні освітніх послуг іноземним громадянам.

Інформаційні комп'ютерні технології (ІКТ) дозволяють розв'язати низку нових дидактичних завдань, а їх застосування забезпечує підвищення якості освіти. Однією з переваг використання ІКТ на заняттях з НСМ є зміна способу передачі інформації: з традиційного вербального на аудіовізуальний. Крім того, викладач має можливість скерувати студента до інтернет-ресурсів, де існують найновіші розробки з теми, що вивчається. ІКТ усувають необхідність тиражування друкованих посібників, вони доступні студентам у зручний для них час в електронному вигляді.

Дидактичні можливості ІКТ достатньо широкі. Однією з найважливіших вважаємо структурованість навчального матеріалу, що прискорює процеси сприйняття й полегшує вивчення мови іноземними студентами.

Навчальні матеріали, розроблені з використанням ІКТ, є поєднанням аудіо та візуальних ефектів, які впливають на емоційні та понятійні сфери, сприяють ефективнішому засвоєнню мовного матеріалу. Крім того, студент має змогу повернутися до пройденого матеріалу стільки разів, скільки йому потрібно для формування вмінь використання мовних засобів, що сприяє формуванню вмінь самостійної роботи в новому освітньому середовищі.

Поєднання візуального зображення, тексту і звукового супроводження надає можливість для комплексного розвитку навичок мовної діяльності інокомуніканта й підвищує ефективність навчання

На заняттях з НСМ здебільшого застосовуємо освітній потенціал мультимедійних презентацій. Вони відрізняються за видами мовленнєвої діяльності (навчання читання наукового тексту, навчання конспектування,

навчання аудіювання), за аспектами мови (лексика, граматики). Здебільшого в презентаціях поєднані змістова, смислова, вербальна й ілюстративна опори.

Найбільш актуальним вважаємо використання мультимедійних презентацій на етапі закріплення матеріалу вивченої теми як опори для систематизації й узагальнення знань. Застосування схем, таблиць, анімації надає можливість викладачу під час створення навчальної презентації виділити найбільш значущі елементи за допомогою кольору, шрифту, додавання фотографій, таблиць тощо.

Незаперечним є той факт, що традиційні методи роботи мають досить обмежений потенціал у порівнянні з інноваційними. Вимушений перехід освітніх закладів на дистанційне навчання вкотре довів переваги застосування ІКТ:

- можливість використання навчальних матеріалів у друкованому, графічному, аудіо-, відео- й анімаційному вигляді;
- урахування індивідуальних психолінгвістичних особливостей студентів у процесі засвоєння, закріплення і застосування навчального матеріалу;
- автоматизація системи контролю, оцінки і корекції знань студентів;
- формування вмінь самостійної роботи;
- диференціація навчання відповідно до рівня вмотивованості студента;
- підвищення зацікавленості до вивчення предметів;
- отримання доступу до більшого обсягу інформації;
- формування інформаційної культури.

Основний курс наукового стилю мовлення на етапі підготовки іноземних громадян до вступу в ЗВО передбачає вивчення лексико-граматичних конструкцій, що активно функціонують в науковому дискурсі й обслуговують узагальнені теми, як от «Визначення поняття», «Характеристика предметів за зовнішніми й внутрішніми ознаками», «Класифікація», «Якісний і кількісний склад предмета», «Характеристика живих систем за будовою та функціями», «Взаємозв'язок і взаємозалежність» тощо. До кожної теми створено мультимедійну презентацію з узагальненням граматичної складової вивчених конструкцій, демонстрацією їх застосування в писемному та усному варіантах.

Окрема презентація підсумовує вивчення загальнонаукової лексики, демонструє словотвір термінів, сполучуваність іменників з прикметниками, створює можливість повторення термінологічного мінімуму, базового для вивчення науково-природничих дисциплін.

Доцільність впровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій у процес навчання обумовлена їхньою ефективністю під час закріплення засвоєного матеріалу, що сприяє економії навчального часу [1, с. 172].

Навчання іноземних студентів наукового стилю мовлення із застосуванням ІКТ допомагає успішно вирішити основні освітні завдання:

- підвищення мотивації й інтересу до вивчення предмету;
- особистісно-орієнтований підхід до вивчення мови;
- можливість фахово орієнтованого навчання;
- вдосконалення навичок застосування комп'ютерних технологій;
- створення сприятливого психологічного клімату й підвищення емоційної складової уроку за рахунок використання фотографій, анімації тощо;
- збільшення обсягу виконаної роботи під час заняття й економія «витратних матеріалів».

Крім того, використання сучасних технологій підвищує довіру студентів до викладача, який говорить з ними зрозумілою для «покоління гаджетів» мовою.

Але варто зазначити, що створення якісних навчальних матеріалів із застосуванням ІКТ вимагає, окрім наявності технічного й програмного забезпечення, креативного підходу з боку викладача, вміння структурувати й подати необхідні знання стисло, цікаво, емоційно забарвлено. У порівнянні з підготовкою занять за традиційною системою це вимагає значно більших зусиль і затрат часу.

Використовуючи ІКТ, варто враховувати їхню доцільність, корисність, частоту застосування. Безперечно, що для організації самостійної роботи студентів, підготовки їх до складання модулів, підсумкової атестації, варто надати перевагу використанню електронних підручників, мультимедійних презентацій, відео контенту тощо.

Під час аудиторних занять вважаємо доцільним використання ІКТ, якщо вони дозволяють досягти таких результатів навчання, які неможливо отримати без застосування цих технологій.

Лише поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання дозволить забезпечити комунікативні потреби іноземних студентів у навчальній діяльності, вивченні НСМ як підґрунтя для оволодіння фаховою мовою медика.

Література:

1. Капитонова, Т. И. Методы и технологии обучения русскому языку как иностранному / Т. И. Капитонова, Л. В. Московкин, А. Н. Щукина. – М.: Рус. яз. Курсы, 2008. – 308 с.
2. Омеляненко Г.А. Інформаційно-навчальне середовище: дидактичний аспект.<http://intkonf.org/omelyanenko-ga-informatsiyno-navchalne-seredovische-didaktichniy-aspekt/>
3. Слобожанина Е. А. Мультимедийные презентации как средство освоения учениками информационно-коммуникативной компетенции. <http://www.wecomm.ru/structure/?idstucture=441>
4. Шмирова О.В. Проблема застосування інформаційних технологій у викладанні англійської мови / О.В. Шмирова // Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Методичні та психологічні проблеми викладання іноземних мов на сучасному етапі». – Х.: ХНУ ім. Каразіна. – 2012. – 231 с.